ఒక నాటి నా రైలు ప్రయాణం

రచయిత:

రైవతుడు, సారస్వత సమాజము

జగ్గంపేట దుప్పటి, కౌన్పూరు శాలువ, బళ్లారి కంబళి, ఉండి గొంగళి పొరమీద పొర కల్పించి, కిటికీలు మూసి, తలుపులు బిడాయించి నాలుగు గోడల సందునా పెట్టెవంటి గదిలో కదలకుండా మెదలకుండా పడుకున్నా గాని చలివచ్చి గజగజా వణికించివేసే ఈ శీతాకాలంలో కూడా దిక్కుమాలిన రైలు ఉదయాన్నే బయలుదేరాలా? కాస్త పొద్దు ఎక్కింతరవాత కొంచెం ఎండవచ్చింతరవాత బయలుదేరితే ఎంత సుఖంగావుంటుంది పోని చెప్పండి? కాలనియమమే కాని ఇవతలవాళ్ళ కష్టసుఖాలు కూడా కొంచెం విచారిద్దామనే విజ్ఞానం షష్టిఘడియలు నిరునిష్ఠతో వ్యవహారంచేసే ఈ రైలుకి ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? ప్యాసెంజర్లు—అందులో రాజమండ్రి ప్యాసంజర్లు,—చాలామంచివారు, ఎల్లాగైనా కార్యసానుకూలం చేసుకోవాలనేవారు కాబట్టి కాని లేకపోతే ఈరైలుపని ఏమయ్యేది? ఉదయాన్ని అయిదున్నరకి బయలుదేరినా సరే పుండువంటి చలినికూడా పాటించకుండా మాటలుకూడా తొణికే ఒళ్లు వణుకుతో స్టేశనుకు వస్తోవుండబట్టి కాని లేకపోతే ఈరైలు ఖాళీ పెట్టెలతో బొప్పాయి గొట్టంలా ఊరికే పోవలసిందేగా!

రైలువేళకి లేవలేక పోతానేమో అని పడుకునేటప్పుడు అయిదింటికి అలారం యిచ్చి మరీ పడుకున్నాను. చలిచేత అలారం ప్రకాశంగా పలకలేక స్వగతం చేసుకుందోగామో కాని గడియారం అలారం కొట్టలేదు. నేను క[illegible]ను. ఈ స్థితిలో ఉండగా మాపక్కయింటి శా[illegible] పిలాడికి పాలో ఏవో పడుతూ చలిచేత వాడు లొంగటానికి వెనకాముందూ తీస్తోంటే పితృవాక్యవ్యతిరేకం చేస్తూవున్న ఆకుర్రాడి మీద కోపం పట్టలేక కాబోలు 'తాగూ' అని ఇంటిపెంకులు ఎగిరి పోయేలాగ బొబ్బరించేడు. 'తాగూ' అనే ఆ బొబ్బ నాకు 'లేగూ' అన్నట్లు అయింది. ఆదెబ్బతో ఉలిక్కిపడి లేచికూర్చున్నా. ఇంతట్లో రైలుమాట జ్ఞాపకం వచ్చింది. కొండఎక్కే సరంజాములో ఉన్న దీపాన్ని హెచ్చించి గడియారంకేసి చూస్తునుగదా అది మూడుగంటలకే అనగా బ్రహ్మముహూర్తం ప్రారంభమప్పుడే నిశ్చలధ్యానంలోపడి టక్కుటిక్కులు మాని నిశ్శబ్దబ్రహ్మంలో ఐక్యం అయి కొబ్బరిబొండంలా కూర్చుంది. స్విట్జర్లాండు దేశంలో చేయబడ్డ ఈ గడియారం హిందూదేశంలో మన అవసరం గడుపుతుందా అని శుద్ధ స్వదేశీవాదిలా విసుక్కుంటూ తొడిగిఉన్న బనియన్నుమీద షర్టువేసుకుని ఆత్మవిశ్వాసంగల మనపాండిత్యానికి ఒకళ్లు కప్పేది యేమిటని నాకు నేనే శాలువా కప్పుకొని సావిట్లోకివచ్చి మా అమ్మనిలేపి వెళ్ళివస్తానని చెప్పేను. "నాయనా! మొగం కడుక్కొని కాస్త మజ్జిగ పోసుకొని మంచిమాట చేసుకొని మరీ వెళ్ళరా. బందరు వెళ్ళేసరికి సాయంత్రం నాలుగు అవుతుంది. నిడదోల్లోను, భీమవరంల్లోను, గుడివాడలోనూ, మూడుచోట్ల మారాలాయెను రైలు" అంది. అన్నంతింటే రైలు దాటిపోతుందనే భయం ఒకటి, చలి ఎక్కువౌతుందనే భయం ఒకటి. 'వద్దులే పొద్దెక్కినతర్వాత మార్గంలో మధ్యన ఏ స్టేషనులోనో తినవచ్చు' అంటూ నేను వీధిలోకి వచ్చా. చాలా కాలాతీతం అయింది. రైలు దొరక

రేమోనని గోదావరి గట్టుమీద [illegible]గు లంకించుకున్నా. రోజుకుంటూ నేను టేషనులో కాలుపెట్టే సరికి నాకంటె ఎక్కువగా రోజుకుంటూవచ్చి రైలు టేషనులో ఆగింది.

ఎడంచేతిలో మనీపర్సు, కుడిచేతిలో రెండు రూపాయలు పట్టుకొని టిక్కట్లగూడు దగ్గిరికి పోయి ఒగర్పును ఒత్తిగించి, చలిని సాధించి 'సార్, సార్' అని దశగాయత్రీజపం చేయగా చేయగా, తొక్కుడు మిఠాయి ఉండలా నున్నగా గొరిగించిన బుర్రతో ఒక ఎర్రటి మనిషి ఎడంచేత్తో ఎడంముక్కు రంధ్రం నొక్కి కుడిచేతిలోని పొడుంపట్టు కుడిముక్కు రంధ్రంలోకి మా నాయనమ్మ గదికి ఉన్న ఉతకలతలుపుకిర్రుమను తలపించే ధ్వనితో ఎక్కించి చెయ్యిదులుపుకుంటూ 'అఁ-ఏం' అని ఏవిధమైన కంగారులేని శాంతిదూతలా అడిగేడు. 'అఁ-ఏం' ఏమిటి? వాడిఎసం? ఎక్కడికని అడుగుతాడా? 'అఁ-ఏం' అంటాడా? టిక్కట్టుకోసం కాని వీడితోటి నేనేం వియ్యమందడానికి వచ్చేనా? ఓ పొడుంపట్టు ఇమ్మనడానికి వచ్చేనా? వాడి ప్రశ్నకు నిజంగా నాకు చాలాకోపం వచ్చింది సుమండి. కాని ఏంచెయ్యడానికి వీలులేక 'తొందరగా బందరుకు ఓటిక్కట్టు ఇవ్వండి' అని రూపాయలు యిచ్చాను. రూపాయలు పుచ్చుకొంటూ ఆయన 'ఏమిటూ తొందర?' అన్నాడు. 'టైము ఉందా సార్' అన్నా నేను. 'టైము లేకపోతే యింకో ట్రెయిను వుంటుంది' అంటూ కాలంయొక్క విలవకాని, నేను అత్తారింటికి వెళుతున్నాననే సంగతికాని తెలుసుకునే ఇంగితజ్ఞానంలేక ఆతడు టిక్కట్టు తారీఖుల దాంట్లో పెట్టి నొక్కి కిటికీగూటి దగ్గిర పారేశాడు. ఇవ్వవలసి ఉన్నా సరే చిల్లర డబ్బులు అర్చి చచ్చినా ఇవ్వని రాజోజు తాలూకా సరాబుకు ఒకవేలు విడిచిన మేనమామకొడుకా వీడు అనిపించేటట్లు ఇవ్వవలసిన పావలా సంగతి ఎత్తకుండా నాకేసి వెన్నుతిప్పాడు. సార్, సార్, అని పావలాకోసం మళ్లీ దశగాయత్రి ప్రారంభం చేశాను.

వేలకోలది సంవత్సరాలు వేళ్లు వెల్లంకులు తింటూ తపస్సు చేసినా అనుగ్రహం చూపని పురాణాల్లోని దేవతలలాగే ఈ టిక్కట్ల దేవతకి ఈ దశగాయత్రి జపంతోటి అనుగ్రహం రాలే. పక్కని టేబిలుమీద ఉన్న మినిమమ్ సైజు గ్లాక్సో డబ్బా మూత మిటకరించి ఎత్తి అందులోంచి తులమో తులమున్నరో— మసిపట్టిన మా చిన్నకాఫీగిన్ని తోమడానికి పనికివచ్చే ఇటికిపొడుమంత— ఏదో చూర్ణంతీసి మొగం దగ్గిరికి చేర్చేడు. వెనక్కి తిరిగి ఉండడంచేత ఆయన దాన్ని ఏమిచేశాడో నేను చెప్పలేను. కాని ఈ కథఅంతా తర్వాత నావల్ల విన్న నామిత్రులు ఒక హైస్కూలు సీనియరు తెలుగు పండితులుగారు అది తప్పకుండా నశ్యమే అయి ఉంటుందనీ, పొడుం గోలలోపడి పావలా సంగతి ఆయన మఱచిపోయి ఉంటారనీ చెప్పేరు. శాస్త్రులవారియందు నాకు గౌరవం ఉందికొబట్టి ఆయనమాట మీరు విశ్వసించినా విశ్వసించక పోయినా నేనుమాత్రం విశ్వసించే ఉన్నాను. మీరు వద్దని చెప్పినా దాన్ని మానేటందుకు నేనేం వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యం లేనివాడిని కాను.

సరే అది అల్లా ఉంచండి. ఈవతలపడి నేను ఇల్లాగింజుకుంటూఉన్నా ఆయన తన్నుకొనట్టు ఊసుకున్నాడు వెనక్కితిరిగి. మా ఊరి అవతలపుంతలో మఱ్ఱిచెట్టుకింద (పిల్లలు భయపడతారేమోనని) వెనకముఖంగా నిలపెట్టబడి ఉన్న రాతి పోతురాజులా ఉన్న ఆయన్నిచూచి నా అరికాలుమంట నెత్తికి వచ్చింది. చిల్లపెంకు, చింతపండువేసి తెల్లగా తోమికడిగి బోర్లించిన మారామచంద్రుడు మామగారి రూపాయి రాతిచిప్పలా ఉన్న వాడిబుర్రమీద మా తాతయ్య ములకాలకర్రతెచ్చి ఒకదెబ్బతీద్దామనేటంత కోపంవచ్చింది. కాని వీల్లేదు. ఆడదాన్లా లోపల ఉండిపోయేడు. కర్రవెయ్యలేని వాడి పొన్నకాయ బుర్రమీద కన్నువేసి కోపం చంపుకోలేకుండా నిలచివున్న నాసంగతి కనిపెట్టింది కాబోలు రైలు 'పావలా పదట్లోగలయ్య-వాడు నాలు

గుసార్లు గెడ్డం గీయించుకుంటాడు- నీవు రావోయి, ఇంక నేను నిలచేదిలేదు...' అంటూ కేక వేసింది. పుట్టి పుత్తరంమీద-పుట్టి పుత్తరంకాదు, పొరపాటు ముక్కోనీకార్డు—అత్తవారింటికి వెళ్లుతూవున్న నేను స్వయంగా కేకవేసి పిలుస్తోన్న రైలుని తృణీకరించలేక వెంటనేవెళ్ళి ఒక పెట్టిలోకూర్చున్నా. ఓ వరు సీయరుగారు ఎక్కిన తర్వాత ఒక్క నిమిషమేనా ఆగని మేలుపడవలాగ నేను ఎక్కడంతోటి రైలు —మర్యాద తెలి[illegible]ందికాబట్టి-కదిలింది. నాపొవలా పలహారంచేసిన బొడిబుర్ర ఎర్రపంతులుగారు ప్లాటుఫారముమీద నిలిచి ముక్కుదగ్గిర మాదాసీది వుపయోగించే అలుకుగుడ్డకంటె కూడా బాగా రోతగా ఉన్న జేబురుమాలు పెట్టుకొని ఏవో ఎగుమతి దిగుమతులు చేస్తూ వున్నాడు. 'జరిగిందేదో జరిగింది. వాడిజోలి సొంటి నీకెందుకు?' అని రైలునన్ను గబగబా దూరంగా తీసుకుపోయింది.

బిడ్డల ఆరోగ్య బలమునకు

స్వామీస్ 'బాలజీవన్' (రిజష్టర్డు) అమృతమువంటిది.

బిడ్డలయొక్క అన్నివ్యాధులను తొలగించి నూతనజీవనము ఇచ్చునట్టి అమృత తుల్యమగు ద్రావకము. బిడ్డల అజీర్ణము, కడుపునొప్పి, జ్వరము, విరేచనములు, వాంతులు, జలుబు, కఫము, మొదలగు సర్వవ్యాధులను తొలగించి ఆరోగ్యమొసగును.

వెల ఔన్సు సీసా రు. 0-6-0. 4 ఔన్సుల సీసా రు. 1-4-0.

కాల్పులు, నరకులు, నొప్పులకు

'సీతమలామా' (రిజష్టర్డు) సంజీవివంటిది.

అన్ని చర్మవ్యాధులకు పైన వ్రాయుటకుపయోగించు ఓషధీమలామా. కాల్పుల మందుగా ప్రఖ్యాతిగాంచినది. మూలవ్యాధిని, ముఖముపై మొటిమలనుతొలగించును.

వెల ½ ఔన్సు సీసా రు. 0-6-0. 2 ఔన్సుల సీసా రు. 1-4-0.

మావద్ద ఇంకను పెక్కు ప్రశస్తమైన ఔషధములు గలవు. మా ప్రత్యేక ఔషధ కేటలాగునకు వ్రాయుడు.

ఏజంట్లుగా నుండగోరువారు మాకు వ్రాసిన వివరములు తెలుపగలము.

అశ్వినీకుమార ఫార్మసీ, నర్సాపురం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

నిజాము రాజ్యమున

౧. వెంకట్రామా అండు కో; 3993 మార్కట్టుస్ట్రీటు, శికిందరాబాదు.

అనువారిని ఆంధ్రభూమికి ఛీఫ్ ఏజెంటులుగ నియమించినాము. బ్రిటిష్ పోస్టలు సౌకర్యములు లేక ఆంధ్రభూమికి చందాకట్టుటలో ఇబ్బందిపడుచున్న నిజామురాష్ట్రాంధ్రులు ఇకమీదట తమ తమ చందాధనమును వారికి పంపుచు ఆ విషయమును ప్రత్యేకముగ మా కార్యాలయమునకు కూడ తెలుపుచుండగలరు. శికిందరాబాదు, హైదరాబాదు వాస్తవ్యుల సౌకర్యార్థము వీరు మాసము మాసము ఆంధ్రభూమి విడిసంచికలు విక్రయింతురు.

౨. కంభంపాటి అచ్యుతానందముగారు, (కమీషన్ యేజెంటు, ఆనందాయుర్వేదాశ్రమము).

అనువారిని హనుమకొండలో మాఏజెంట్లుగ నియమించినాము.